

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

218

Vragen van het lid **Bergkamp** (D66) aan de Minister voor Rechtsbescherming over de (on)mogelijkheid voor volwassenen om geadopteerd te worden (ingezonden 20 augustus 2019).

Antwoord van Minister **Dekker** (Rechtsbescherming) (ontvangen 2 oktober 2019) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2018–2019, nr. 3729

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Bijzondere adoptie na dramatisch auto-ongeluk: «Bekroning van ons gezin»»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat, ondanks dat het familierechtelijk (zijnde juridisch) soms niet het geval is, mensen zich een hecht gezin kunnen voelen en dat in de praktijk ook zijn?

Antwoord 2

Die mening deel ik. Menselijke gevoelens laten zich niet leiden door juridische kaders.

Vraag 3

Kunt u aangeven waarom voor adoptie een leeftijdsgrens gehanteerd wordt, in die zin dat volwassenen alleen in uitzonderlijke situaties geadopteerd kunnen worden?

Antwoord 3

Adoptie is primair een kindbeschermingsmaatregel. Adoptie is bedoeld voor kinderen die niet bij hun eigen ouders of een ander gezin (in het land van herkomst) kunnen opgroeien. Deze maatregel heeft betrekking op minderjarige kinderen, zodat de wet een leeftijdsgrens hanteert. De opvoeding en verzorging die het beste voor het belang van het kind worden geacht, staat daarbij centraal. Bij volwassenen ontbreekt het opvoedings- en

¹ RTL Nieuws, 3 mei 2018, <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/4170791/bijzondere-adoptie-na-dramatisch-auto-ongeluk-bekroning-van-ons>

verzorgingsaspect en is een kinderbeschermingsmaatregel niet aan de orde. Daarom is enkel in zeer uitzonderlijke situaties adoptie van een meerderjarig persoon mogelijk. Het is aan de rechter om in individuele gevallen hierover een oordeel te geven.

Vraag 4 en 5

Zijn er cijfers bekend over de behoefte van volwassenen, zoals de familie in het bericht, om geadopteerd te worden?

Kunt u aangeven hoe vaak een rechter dit in het verleden toegestaan heeft en met welke motivatie?

Antwoord 4 en 5

Er zijn mij geen cijfers bekend over de behoefte van volwassenen om geadopteerd te worden. Uit navraag bij de Raad voor de rechtspraak is gebleken dat de informatie gevraagd in vraag 5 niet op een dusdanige manier opgeslagen of bewaard wordt om aan te kunnen hoe vaak een rechter dit in het verleden heeft toegestaan en met welke motivatie.

Vraag 6

Kunt u aangeven welke landen de mogelijkheid bieden om als volwassene geadopteerd te worden?

Antwoord 6

Het is mij bekend dat in België, Frankrijk en Duitsland adoptie van een meerderjarige mogelijk is, maar er kan dan enkel sprake zijn van een zwakke adoptie. Bij een zwakke adoptie blijven de bestaande familierechtelijke betrekkingen met de geboortelouder bestaan.

Vraag 7 en 8

Kunt u aangeven welke mogelijke bezwaren er zijn tegen het mogelijk maken van adoptie van volwassenen? Deelt u de mening dat, indien alle betrokkenen dit willen, de wetgever dit niet tegen zou moeten houden?

Bent u bereid om te reflecteren op een eventuele wetswijziging? Zo ja, wanneer komt u hierop terug? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7 en 8

Ik zie geen reden tot een wetswijziging. In mijn antwoord op vraag 3 heb ik de reden van het hanteren van een leeftijdsgrens voor adoptie toegelicht. Een bezwaar tegen meerderjarigenadoptie is dat dit zou kunnen leiden tot omzeiling van regelingen waarin afstamming een rol speelt, zoals erfrecht, nationaliteits- en migratierecht, maar bijvoorbeeld ook de overdraagbare melkveefosfaatreferentie.² Verder blijkt uit de bestaande jurisprudentie dat in een zeer beperkt aantal uitspraken door de rechter is geoordeeld dat op grond van de individuele bijzondere omstandigheden de adoptie van een meerderjarige mogelijk is.³ Daarnaast zijn er ook andere juridische middelen die ingezet kunnen worden om bepaalde praktische problemen op te lossen waar mensen die met elkaar een gezin vormen tegenaan kunnen lopen. Zoals de mogelijkheid om elkaar te machtigen om medische informatie over elkaar te mogen ontvangen van een arts.

Vraag 9

Wanneer is het WODC-onderzoek over eenvoudige adoptie, waarnaar in eerdere brieven alsmede in het Regeerakkoord verwezen wordt, gereed?^{4 5}

Antwoord 9

De verwachting is dat het onderzoek eind dit jaar is afgerond.

² Zie Antwoord op de Kamervragen van de leden Koşer Kaya en Bergkamp (beiden D66) aan de Staatssecretarissen van Economische Zaken en van Veiligheid en Justitie over mesthuwelijken (Kamerstukken II, 2015/16, Ahangsel van de Handelingen 1322).

³ Zie ook de uitspraak van de Hoge Raad van 25 januari 2013 (ECLI:NL:HR:2013:BY5053) alsmede de conclusie van de advocaat-generaal in die zaak (ECLI:NL:PHR:2013:BY5053).

⁴ Kamerstuk 33 836, nr. 24

⁵ Kamerstuk 34 700, nr. 34

Vraag 10 en 11

Kunt u aangeven wat de precieze vraagstelling is van het WODC-onderzoek? Wordt in dit WODC-onderzoek ook de leeftijd van een eventueel (eenvoudig) geadopteerde meegenomen?

Antwoord 10 en 11

Het onderzoek richt zich op de vraag in hoeverre de invoering van eenvoudige adoptie, zoals voorgesteld door de Staatscommissie Herijking ouderschap, tegemoet komt aan de behoeftes en belangen van pleegouders die langdurig voor een pleegkind zorgen en de betreffende pleegkinderen en wat de voor- en nadelen van de invoering van eenvoudige adoptie in het Nederlands recht zijn. Of de leeftijd van het pleegkind hierbij een rol speelt, is niet als onderzoeksvraag geformuleerd. Ik ga er vanuit dat als uit het onderzoek blijkt dat dit wel het geval is, de onderzoekers dit aspect in de beantwoording van de onderzoeksvragen zullen meenemen.